Het vrije Waasland

feesteditie

BEHEER EEN OPSTEL:
Kalkstraat, 38, St. Niklaas-W.
(na 6 u. Heistraat 64).
Telefoon: 443. | Postrekening: 451.79.

GEWESTELIJK WEEKBLAD VOOR HET VOLK

De allereerste editie van 75 jaar geleden
gezien door jongeren van vandaag

HvW 75

24 sept. 1944 — 24 sept. 2019

Onze Helden gehuldigd

Met weemoed in het hart denken we terug aan onze gevallen helden. We brengen hulde aan hun alles wegschenkende offervaardigheid. De meeste onder hen waren opgeleid in kristelijke vereenigingen, allen waren opgegroeid in een kristen thuis: dit had hen op den weg van het offer gezet, en maakte hen bereid tot het groote offer, het mooiste dat een mensch op aarde brengen kan: het offer van het eigen leven. De kristelijke opvoeding, die ze mochten genieten, had hen geleerd voor anderen te leven, desnoods voor anderen te sterven: dit verklaart hun toetreding tot de weerstandsbewegingen gedurende de bezetting, en hun heldhaftig optreden in idenst van Koning, Land en Volk. Wanneer dan van hen het uiterste werd gevergd, stonden ze paraat, en voor het heerlijke ideaal dat hen bezielde, zijn zij den dood ingegaan.

MAANDAGNAMIDDAG,

18 September, stond reeds alles in het teeken van de plechtigheid, die 's anderendaags zou plaats vinden, ter eere van de zeven leden der weerstandsbewegingen, gevallen ter bevrijding van onze stad. Het stadsbestuur had niets gespaard om haar gesneuvelde helden een passende laatste hulde te brengen. De leden van 't geheim Belgisch Leger (A. B.) en (O. F.), die heldhaftig te Belcele waren gevallen, hadden aldaar een voorloopige rustplaats ontvangen. Zonder dralen werden hun lijken ontgraafd, op gepaste wijze gekist, en in onze stedelijke kliniek ondergebracht. Nu stonden ze opgebaard in de majestueuze rouwkapel van het stadhuis.

De klasgroep V3BM/SD van VLOT! Lokeren herwerkte het krantenartikel 'Onze helden' tot een aantal tableaux vivants. Via deze creatieve uitspattingen konden de leerlingen in alle vrijheid hun ei kwijt over de oorlog.

Om 2u. kwamen de burgerlijke en militaire overheden ten stadhuize bijeen om de officieele hulde te brengen. We bemerkten de heeren Heyman, burgemeester, Orban, senator, Meert, arrondissementskommissaris, De Vidts, Symoens, Vercauteren en Van Roey, schepenen, Willem D'Haenens, dienstdoende vrederechter, de heeren gemeenteraadsleden, den Heer politiekommissaris, luitenant Hoste, luitenant De Landtsheere, den heer Metsers, bevelhebbers van de plaatselijke weerstandsbewegingen, met hun staf, verders nog meerdere reserveofficieren, en allerlei afvaardigingen. Het stadsbestuur legde een prachtigen bloemenkrans neer bij het stoffelijk overschot der gesneuvelden. Na deze officieele hulde werd het volk, dat in eindelooze rijen ongeduldig stond te wachten, toegelaten tot de rouwkapel om de lijken te groeten. Leden van het A. B. en politieagenten regelden den ordedienst. Uur na uur, schoven duizende stadsgenooten aan in lange rijen, er kwam geen einde aan den volkstoeloop. Elkeen wilde de duurbare gevallenen groeten. In de rouwkapel lagen de dooden naast elkaar opgebaard. Leden van het A. B. en verpleegsters van het Belgische Roode Kruis, stonden als eerewacht opgestel; tegen den wand lagen talrijke bloemenkransen van verschillende vereenigingen en bewegingen, versierd met de Belgische en Vlaamsche nationale kleuren. De ingetogen stilte, de menigvuldige kransen, gansch dit huldebetoon getuigde van de diepe bewondering van onze bevolking voor het grootsche offer dezer gesneuvelde helden. Ondanks het feit dat de tijd voor het défilé met een half uur werd verlengd, dienden nog vele menschen huiswaarts te keeren, zonder in de gelegenheid te zijn geweest hun hulde te betuigen.

DOODSKLOKKEN

luidden 's anderendaags de droeve plechtigheid in. Een dikke nevel gaf een gepaste rouwstemming. In ernstige kalmte stroomde een massa volk toe, en vervulde de ruime marktplaats. Op klaroensignaal treedt een afdeeling der weerstandsbewegingen aan voor het stadhuis om de eerewacht te vormen. De stoet zet zich in beweging. In de rouwkapel spreekt de heer burgemeester Heyman voor de micro zijn ontroerende lijkrede uit. De rouwkronen en de kisten worden buiten gebracht. De geestelijkheid, met aan het hoofd Z.E.H. Kan. Vercruyssen, pastoor-deken der stad, komt dan de lijken afhalen, die op de schouders van hun strijdmakkers uit de weerstandsbewegingen naar de hoofdkerk worden gedragen. De groote menschenzee moest den lijkdienst van buiten uit meevolgen, daar de ruimte binnen de kerk slechts plaats bood aan familie, overheid en afvaardigingen. Plechtig-traag trok de lijkstoet de Hoofdkerk binnen; leden van het A. B. vormden de haag in den middengang. De lijkkisten, bedekt met de nationale driekleur werden vooraan in het schip opgebaard. De eerewacht, samengesteld uit de vaandeldragers der verschillende vereenigingen, leden van A. B., N. K. B., O. F. en een afdeeling Poolsche wapenbroeders, waren opgesteld aan beide zijden van de kisten. Verder in de kerk bemerkte men de families der gesneuvelden, officieele personaliteiten, Poolsche officieren, Belgische militaire overheden, gendarm-, politie- en brandweerofficieren, afgevaardigden van verschillende katholieke jeugdvereenigingen, leden van de Weerstandsbewegingen en het Roode Kruis. Het H. Misoffer werd gecelebreerd door den Z. E. H. Deken, bijgestaan door de E. H. Pastoors der stad, en opgeluisterd door het koor der Sint Gregoriusgilde der Hoofdkerk.

Ontroerend waren de oogenblikken der consecratie als onder doodsche stilte de pompiers het « Te Velde » bliezen, de vlaggen gepresenteerd werden, en het Poolsche regiment pal den groet bracht. Om 11u.15 nam de plechtigheid in de Kerk een einde. In stoet begaf men zich dan naar het stedelijk kerkhof.

↑ Lees het vervolg van dit artikel online.

HET VRIJE WAASLAND?

Op 24 september 1944 verscheen de eerste editie van de regionale krant 'Het vrije Waasland'. Uitgever was Maurice Van Haver, afkomstig uit een katholieke familie van drukkers-uitgevers. Naast eigenaar was hij ook de redactiesecretaris, eindredacteur en drukker van de krant. Hij liep al langer met het idee om een nieuw weekblad uit te geven, maar de Duitse bezetting tijdens de Tweede Wereldoorlog maakte dit onmogelijk. Toen begin september het Waasland werd bevrijd door de geallieerden, kon hij de krant lanceren.

Doorheen de jaren evolueerde HvW van een antisocialistische en koningsgezinde krant naar een informatieblad met allerhande nieuws voor alle politieke overtuigingen. In mei '68 werd voor het eerst de kaap van 20 000 exemplaren bereikt. Vanaf de jaren '90 begonnen de verkoopcijfers echter sterk te dalen. Er volgden verschillende initiatieven om de situatie recht te trekken, maar in 2011 eindigde het verhaal en verscheen de laatste editie.

WAAROM?

Het vrije Waasland behoort ontegensprekelijk tot ons Wase erfgoed en de Erfgoedcel Waasland wil de 75ste verjaardag van de allereerste editie niet zomaar laten voorbij gaan. De voorbije maanden ontstond er een mooie samenwerking met enkele stagestudenten van de Hogeschool Odisee en enkele Wase secundaire scholen.

Leerlingen uit het Waasland gingen aan de slag met de eerste editie en herwerkten een aantal artikels op een creatieve manier. Het resultaat is deze krant. Een herwerkte versie van de allereerste editie, bestaande uit een mix van oorspronkelijke artikels en creatieve interpretaties door jongeren. Zo worden de historische artikels opnieuw actueel en wordt er aansluiting gevonden met de leefwereld van de jongeren van vandaag.

De volledige originele eerste editie van HvW kan je terugvinden op www.erfgoedcelwaasland.be.

Met dank aan de projectpartners:

- Hogeschool Odisee Sint-Niklaas, *m.n. Anne-Sophie, Briek, Eva, Eva, Hafsa, Lisa, Maaike (studenten Bachelor Secundair Onderwijs) en hun docente Alexia De Wandeleer*
- Kon Atheneum Beveren, *m.n. leerkracht Inge Misschaert en de leerlingen van 5 Econ. Talen ('18-'19)*
- VLOT! Lokeren, *m.n. Stephan Beirnaert (Communicatiedirecteur), Joris Clemminck (Directeur Campus Sint-Laurentius), de betrokken leerkrachten en de leerlingen van 1T, 1B, 1W, 2DM2, V3BM/SD, 5V en 6V, 6VEI ('18-'19).*
- Roularta Media Group

KAN IK DE PAPIEREN KRANTEN NOG ERGENS RAADPLEGEN?

Ja, dat kan. Alle edities worden bij de Bibliotheca Wasiana en de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas (K.O.K.W.) bewaard. De kranten behoren tot de meest geraadpleegde stukken uit de collecties en zijn daardoor erg kwetsbaar voor beschadiging. Daarom nam de Erfgoedcel Waasland i.s.m. de Bibliotheca Wasiana en de K.O.K.W. het initiatief om Het vrije Waasland te digitaliseren. Verdere gebruiksschade aan de originele kranten wordt zo vermeden. De digitale kranten zullen online beschikbaar zijn via www.waaserfgoed.be.

- Bibliotheca Wasiana: www.sint-niklaas.be/bibliotheca-wasiana
- KOKW: www.kokw.be
- Stadsarchief Sint-Niklaas'

ERFGOEDCEL WAASLAND?

De Erfgoedcel Waasland wil iedereen warm maken voor het rijke verleden en het erfgoed van het Waasland. Daarnaast ondersteunt ze alle enthousiaste erfgoedprofessionals en -vrijwilligers die zich dagelijks ontfermen over het Wase erfgoed. Samen met hen gaat de erfgoedcel op zoek naar de ideale zorgverlening voor het erfgoed.

Contacteer ons via:
→ mail: erfgoedcel@interwaas.be
→ tel.: 03 780 52 10
→ www.erfgoedcelwaasland.be
→ Like ons op Facebook: www.facebook.com/erfgoedcelwaasland

ErfgoedCel Waasland | Vlaanderen verbeelding werkt | interwaas | kabeveren | vlot! | od'see campus Sint-Niklaas

HET LEVEN HERVAT

DENKEN WIJ NOG EENS AAN DE KOMMERVOLLE DAGEN.

Vier jaar lang leefden we in een mist van listige leugens. Het goede recht hing als gekruisigd op een tweeden Golgotha, 't Was lijk een durende beangstigende onweersnacht. Alles stond onder het vale nazilicht. Met opgedwongen ooglappen moest ons volk door zijn dagen gaan. Nooit mochten de klokken van waarheid en recht geluid worden. Slechts bedeesd en bewimpeld of uit verholen hoeken gefluisterd kon de echte zin van het gebeurende tot onze menschen komen. Maar de brutale grootheidswaanzin van Hitler en zijn trawanten is de nazis tot diepe schande geworden als een blijvende les voor alle komende ambitiemenschen.

Weer staan we onder een vrije lucht en 't is met opgevroolijkt gemoed, dat we U het woord der waarheid kunnen brengen. We willen de gezonde ideeën terug gangbaar maken bij ons volk, want donkere krachten hebben gedurende den oorlogstijd de mentaliteit van onze menschen trachten te doen ontsporen.

We herinneren ons nog, hoe sommige naziventen gretig voor den dag kwamen met de historie van Mussolini, die destijds op een avondmeeting, naar zijn armbandhorlogie wijzend, verwaten uitriep: «Als er een God bestaat, moet Hij mij binst dit kwartuurs dood doen neerzijgen». Maar de Heer van hierboven heeft nu, op Zijn horlogie gekeken en, als Zijn uur gekomen was, zat de groote Duce ineengekrompen van angstievers in een verholen hoekje van Duitschland verscholen.

Het kristendom had uitgediend zonder resultaat voor onze nazimenschen. iets nieuws moest er komen om de wereld te omvormen.

En in plaats van de leer van liefde, goedheid en ontferming brachten ze ens den ijzeren arm, het recht van den sterkste en de grofste meedoogenloosheid. We weten met wat bitterheden de naziideologie onze dagen heeft gevuld.

Onbegrijpelijk is het, dat menschen, die zich Vlaamsch noemden, het lot van ons volk, dat van eene milde oprechtheid is, wouden binden aan dat van een tyrannieken Hitler en een brutalen Goering, voor wie alle loensche middelen dienstig waren. De schoone gemoedelijkheid willen we weer in ons volksleven brengen. We willen van geen spitsvondigheden om een heerlijke gedachte te stikken. We verafschuwen geweld en eigen ideën aan anderen op te dringen. We willen nog spot, noch haat tegen den buuramn, die er een andere idee dan de onze op nahoudt. In schoonen vrede moeten onze menschen hun dagen kunnen verbrengen.

Kijk naar de goedmoedige Tommies. Ze brengen ons de mildheid van het Engelsche volk, dat in zijn grootmoedigheid elk vroom mensch zonder horten of stopten zijn geloof laat belijden. De mindere broeder mag niet van den rijken levensdisch verduwd worden.

De voortbrenger moet zijn winst tot het allerredelijkste beperken. Anders komt er onevenwichtigheid en wordt de tijd vertroebeld.

Ophitserij kan alleen donkere inzichten dienen en is voor ons uit den booze.

Zonder enggeestigheid willen we als pantser dienen voor deugd en gezin en elk grootmoedig idee, vanwaar ze ook komen, zal in ons warme verdedigers vinden.

We weten 't. Duistere machten zullen aan 't woelen gaan om tot verwarring en geweld op te stoken, maar dan zullen onze menschen hen de woorden herinneren, die Churchill als hij een maand geleden Rome verliet, in een warmen oproep tot het Italiaansche volk richtte.

« Italianen » zei Churchill onder andere, « ge hebt U weten los te rukken uit de klauwen van het fascisme, draagt er zorg voor, dat ge niet in de vangarmen van een ander dergelijk staatssysteem geraakt. Maakt toch, dat ge weer niet elke morgen moet denken, zal ik vandaag niet uit mijn geliefd gezin weggerukt worden door een andere soort gestapo. » Volk uit Waasland, de nazi's hebben onze klokken weggesleurd. Machteloos konden we hen enkel een roerend vaarwel brengen met bloemen en kransen op hun heerlijk brons, maar wij zullen elken Zaterdag het « Remember » luiden : « gedenkt, o menschen, het zware wee, dat de vreemde nazidiktatuur ons eens heeft aangedaan ».

V. M.

HISTORIEK VAN N. K. B.

Zoo was het gegaan: De Kapitulatie van 1940 voorbij, stak het hooger beroepskader de hoofden bijeen en stichtte in September 1940 « Het moreel Verbond der Oudstrijders rond den Koning. » Het was noch een partij, noch een politieke vereeniging. De eenige politiek was slechts, al de Belgen ervan te overtuigen, dat zij, in alle omstandigheden, de eindbeslissing van de meest gekwalificeerden onder hen, den Koning, moeten aannemen. Echter valt het niet te ontkennen dat talrijke landgenooten buiten de gemeenschappelijke gevoelens, liefde, hoop en vertrouwen in Vorst en Land, persoonlijke ambities vooropstelden onder den vorm van politieke verzuchtingen of plannen die zij den Koning en het Land wilden opdringen, terwijl zij zich het recht toeëigenden den Vorst goed- of af te keuren, naargelang het onthaal dat Hij hun voorstelde of hun persoon wilde voorbehouden. Tegen zulk gevaar wilde de moreele steun zich pantseren. Doch dra kwam de weerslag. De Duitschers begonnen het gevaar in te zien, en verboden de beweging. Maar dit was maar eerst het vertreksein. De beweging werd ondergronds en werd omgedoopt in « Nationale Koninklijke Beweging ». (N. K. B.). De leden van 1940 bleven en groeiden in aantal en de beweging werd machtig. In alle gewesten van het land werd koortsachtig aan haar vormingsplannen en uitbreiding gewerkt, klaar voor de bevrijding. Maar deze was nog veel te veraf, en de beweging reeds te goed gekend. Voor de vrucht volledig rijp zou zijn, moest zij nog eerst het Iouteringsvuur van vervolging, verbaning en dood doorstaan. Overal gebeurden aanhoudingen en werden vonnissen geveld. Ook onze stad bleef niet gespaard en zag de vier N. K. B.-Leiders den weg der ellende inslaan in April 1943. Alhoewel beticht van spionnage hadden zij zich dapper te verdedigen als N. K.B.-ers. Samen met tien andere N. K. B.-ers werd Richard Van Britsom op 18-2-44 neergekogeld en stierf den heldendood, na een jaar lange gevangenschap, gepaard met honger, koude en martelingen.

De Leider en eerste N. K. B.-er der stad, José Daeleman vertrok rond dien tijd na het bekomen van een genadeverzoek naar een banelingsoord in Duitschland voor vijf jaar tuchthuis. En toch was de beweging niet dood. Na veel ellende en onmenschelijke behandeling kwamen de twee overigen naar huis, en nu begon het werk maar eerst. Koortsachtig, zonder rust noch duur, want de bevrijding was nakend, werd gezwoegd en gewerkt aan het werk dat de getrouwen bij de verdwijning der leiders hadden voortgezet. Het resultaat was schitterend. De Beweging had zich uitgebreid over gansch het gewest en vond haar leden in alle gemeenten. Met Holland werd een akkoord gesloten dat de grenskwestie regelt en het toezicht op staatsvijandig en nadeelige personen vaststelt. De bevrijding kwam en de actie der Beweging neemt een aanvang. De eerste Duitsche Soldaten werden door ons ontwapend en dat nog in volle bezetting. Na de bevrijding en tot heden blijven velen onzer jongens samen met de Verbondenen in nachtgevechten met patrouilles gewikkeld en beschermen hun dorp voor den steeds terug inzijpelenden vijand. In Antwerpen verloren wij 25% onzer manschappen bij de verdediging van de stad en het Albertkanaal. De jongens vechten en strijden voor hun idee, de Vrijheid van het Land en het herplaatsen van hun Vorst op zijn troon. Daarom staan zij paraat en vragen niet naar geld noch vergoeding. Zij weten dat dit alles komt en dat het rechtvaardig verdiend geld zal zijn. Geen van bloed druipend verradersgeld noch woekeraarssommen, noch vochtig van het klamme zweet van den arme stakkerd die zich ten profijte van de woekeraars krom mocht werken. Zij weigeren alle tegemoetkomingen van oorlogsprofiteurs en Duitschgezinde kreaturen die zich nu wit trachten te wasschen door milde giften en het masker van Vaderlandsliefde. Ook zij die zoogezegd, om met hun gezin te kunnen leven, hun persoon en hun zaak vrijwillig aan de Duitschers aanboden, en zoo geld met zakken hebben verdiend, worden minachtend afgewezen. Strijden voor het Land is een eerezaak en daarom vergt zij de eerepenning. En betalen zij zelf de tol met het offer van hun leven, dan sterven zij voor hun eenig, heilig ideaal, de Vrijheid van het Land, en de terugkomst van den Koning. En zij die blijven, zullen verder doorstrijden en kampen voor Vrijheid en Koning. Leve de Koning,

Leve België,

Leve N. K. B.

De Gewestkommandant,

F. Goegebuer.

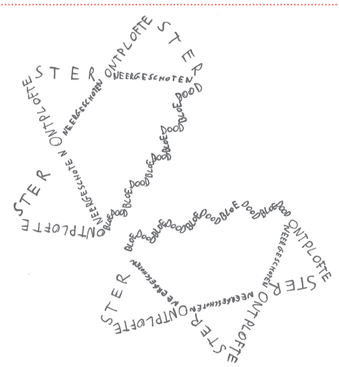

Via een aantal gedichten rond oorlog en vrijheid belandden de leerlingen van V6EI VLOT Lokeren bij het typografisch gedicht.

DIETER COPPENS: HELD IN DE WERELD VAN DOWN

Tijdens de les Nederlands verdiepten de leerlingen van 5 Economie–Talen van het Kon. Atheneum van Beveren zich in het thema 'Helden'. Wie waren de helden van vroeger? Welke helden zijn er nu? Ze lazen de eerste editie van de krant en lieten zich erdoor inspireren voor hun eigen artikel.

In het voorjaar van 2018 werd er een nieuw programma gelanceerd op de zender Eén, een programma dat het collectieve geheugen van Vlaanderen sterk beïnvloedde.

We hebben het hier over Down The Road, een reisprogramma waarin onze held Dieter Coppens zes personen met het syndroom van Down meeneemt op de reis van hun leven, waar ze hun grenzen trachten te verleggen. Op het eerste zicht niet zo'n speciale formule, totdat je de eerste aflevering bekijkt en al wat fantastisch is aan hun ervaring je begint binnen te dringen.

Om te beginnen moet je als kijker beseffen wat voor een uitdaging het is als begeleider om op reis te gaan met mensen die Down hebben. Het zijn personen die een mentale achterstand hebben sinds de geboorte, wat ervoor zorgt dat ze op sociaal gebied met de nodige moeite slechts matig functioneren, niet altijd in staat zijn zich goed uit te drukken, en vaak verlatingsangst ondervinden. Laten we om de moeilijkheid van de uitdaging te schetsen deze zaken in verband stellen met ons programma: ze zijn twee weken lang verplicht sociale interacties aan te gaan met mensen die ze van tevoren niet kenden, en ze zijn allemaal nog nooit langer dan een week weg van huis geweest. Lastig, toch?

Wel, net deze redenen hebben er toe geleid waarom we Dieter zo'n held vinden.

De 41-jarige TV-maker is een enorm kalme man die zelfs onder zeer stressvolle situaties zijn 'cool' niet verliest. Hij zal altijd rustig en respectvol blijven en in zo'n situaties de problemen proberen op te lossen, op de best mogelijke manier.

Het is onwaarschijnlijk wat voor een sterke band Dieter en de deelnemers van Down The Road hebben opgebouwd.

Door deze sterke band en de motiverende speeches van Dieter is het verleggen van de grenzen een pak makkelijker geworden.

Down The Road heeft ook nog eens de 1ste prijs in de categorie 'documentaries-Human relations and values' gewonnen.

Naast Down The Road bracht hij ook een aantal andere programma's uit. Zoals De Poolreizigers en Copy beest. Deze programma's zijn de grootste oorzaak van zijn succesvolle carrière. En alsof dit nog niet genoeg is, is Dieter Coppens ook nog eens actief als grafisch ontwerper.

Sam en Luis

STADSNIEUWS

VERKEERSONGEVAL. Zaterdag 16 September 1944, rond 18 u. kwam de genaamde Aelbrecht Maria, 19 jaar, wonende te St Niklaas, Statiestraat met haar rijwiel over de Markt gereden en kwam in aanrijding met een voorbijrijdenden auto. Zij bekwam slechts lichte schrammen en kon na verzorging, bij de diensten van het « Rood Kruis », huiswaarts keeren Haar rijwiel werd evenwel gansch verbrijzeld.

VERKEERSONGEVAL MET DOODELIJKEN AFLOOP.

Woensdag 13-9-1944, rond 20 u. kwam de genaamde Van Goethem Albert, 41 jaar, wonen de te St Niklaas, Mercatorstraat 172 met zijn rijwiel over den Antw. steenweg gereden en kwam aldaar in botsing met een zwaren auto. Van Goethem verdween onder de wielen van het logge voertuig en werd op slag gedood. Het stoffelijk overschot werd naar het doodenhuisje te St Niklaas overgebracht.

VERKEERSONGEVAL MET DOODELIJKEN AFLOOP.

Donderdag 14-9-1944, rond 10 u. kwam de genaamde Cappaert Alfons, 79 jaar, wonende te St Niklaas, Schoolstraat 34, over de steenweg gegaan in de Schoolstraat. Nauwelijks was hij op de rijbaan of hij werd aangereden door een motorrijder. Cappaert werd hierbij de rechter voet letterlijk afgerukt. Hij werd door den motorrijder, die insgelijks gewond werd, naar de kliniek overgebracht. Enkele uren later gaf Cappaert den geest.

ALLERLEI. De beroepsmilitairen zonder onderscheid worden verzocht zich in de Rijkswacht Kazerne aan te bieden.

De Reserve Officieren worden verzocht zoo spoedig mogelijk hun adres te laten kennen aan het Ministerie van Landsverdediging, Leuvenscheweg, Nr 2, Brussel.

get. Majoor BROHEZ.

ZONDAGDIENST DER DOKTERS EN APOTHEKERS

Zondag 24 September 1944:

Geneesheer: Dr. Piret, O.L. Vrouwplaats:

Apotheek: H. Tuypens, 24. Kard. Mercierplaats.

LAATSTE BERICHT. Op last der Militaire Overheid is er verbod den openbaren weg te betreden tusschen 22 u en 6 uur 's morgens. De drankgelegenheden moeten gesloten zijn te 21.30 u.

OPGEPAST VOOR DE VERDUISTE-RING. De oorlog is niet ten einde. De verduistering blijft bestaan. De voorschriften worden echter niet genoegzaam in acht genomen. Wees tuchtvol en doe meer dan vroeger Uw plicht.

STADSBELANGEN.

AAN HET STADSBESTUUR. We begrijpen zeer goed dat het niet zoo gemakkelijk is alles in een maal te zuiveren, nu er reeds een groot deel collaborateurs en landverraders ingerekend werden en dit werkje nog steeds voortgaat, vinden onze ingezetenen het ook volstrekt noodzakelijk dat de kladschildering, destijds verricht door de vrienden onzer « beschermers » nu ook eenmaal definitief verdwijnen van alle gevels der openbare gebouwen, burgershuizen en blinde muren. We willen natuurlijk ook zelf geen onkosten ten laste leggen van het stadsbestuur, maar dat b.v. eenvoudig weg dezelfde personen die zich destijds belast hebben met dit werkje zouden aangesteld worden om dit terug netjes en zuiver af te wasschen. Enkele goede borstels zullen misschien nog wel kunnen ter beschikking gesteld worden??

Abonneert U op HET VRIJE WAASLAND BUREEL: Kalkstraat, 38, St-Niklaas

GASDRUK. De huidige omstandigheden laten niet toe de juiste uren van den gasdruk te publiceeren Nochtans zal de bevolking langs dezen weg tijdig ingelicht worden over de uren waarop het gas zal kunnen gebruikt worden!

Nog een beetje geduld.

BERICHT AAN DE VEREENIGINGEN EN MAATSCHAPPIJEN ONZER STAD.

De redactie stelt het zeer op prijs al de juiste benamingen, adressen van leiders, voorzitters en sekretarissen van vereenigingen van openbaar nut of vaderlandsche uitdrukking te mogen ontvangen. In nauw kontakt kan aldus een echte samenwerking ontstaan nuttig ten bate van volk en land.

COMMISSIE VAN OPENBAREN ONDERSTAND ST NIKLAAS WAAS.

Steun aan geteisterde werknemers (**Betaallokaal « De Kappers »**, **Kalkstraat**, **St. Niklaas**).

Dienstregeling voor de week van 25-9 tot 30-9-1944.

MAANDAG

9 tot 10 uur	1	— 100
10 tot 11 u	101	— 200
11 tot 11 ½ u.	201	— 250
2 tot 3 u	251	— 350
3 tot 4 u	351	— 450
4 tot 4 ½	45	— 500

DINSDAG

9 tot 10 uur	501	— 600
10 tot 11 u	601	— 700
11 tot 11 ½ u.	70	— 750
2 tot 3 u	75	— 850
3 tot 4 u	851	— 950
4 tot 4 ½ u	951	— 1000

WOENSDAG

9 tot 10 uur	1001	— 1100
10 tot 11 u.	1101	— 1200
11 tot 11 ½ u.	1201	— 1250
2 tot 3 u.	1251	— 1350
3 tot 4 u.	1351	— 1450
4 tot 4 ½ u.	1451	— 1500

DONDERDAG

9 tot 10 uur	1501	— 1600
10 tot 11 u.	1601	— 1700
11 tot 11 ½ u.	1701	— 1750
2 tot 3 u.	1751	— 1850
3 tot 4 u.	1851	— 1950
4 tot 4 ½ u.	1951	—

2000

VRIJDAG

9 tot 10 uur	2001	— 2

100

10 tot 11 u.	2101	— 2200
11 tot 11 ½ u.	2201	— 2250
2 tot 3 u.	2251	— 2350
3 tot 4 u.	2351	— 2450
4 tot 4 ½ u.	2451	— 2500

N.B. De burgerlijke steun, wordt op de gewone dagen en uren in de betaalbureelen van de Commissie (Hospitaalstraat 10), uitgekeerd.

Waasland

IN HET A.C.V. ST-NIKLAAS. A. Cool, algemeen secretaris van het A.C.V. spreekt in het Gildenhuis op Zondag 24 dezer om 10 ½ u.

GECLASSEERDE MONUMENTEN IN WAASLAND Onze lezers en de vrienden van monumenten en stedenschoon zullen met genoegen vernemen dat « de Witte Molen » van St Niklaas geclasseerd werd door de Commissie voor het behoud van monumenten en landschappen (Besluit van 27 September 1943) Werden ook tijdens den oorlog geclasseerd: de kerk van Kruibeke, de toren en koor der St. Pauluskerk van St. Pauwels, het gemeentehuis, de kerk en het afsluitingsmuur rond de kerk van Vrasene de toren van de kerk van Waasmunster. B.P.

INLEVERING VAN WAPENS. 1. Ieder persoon, houder van wapenen munitie en oorlogstuig van welken aard ook, is gehouden tot inlevering den 30-9-1944 ten stadhuize bij 't politiebureel.

2. Alle draadlooze uitzendposten moeten op denzelfden tijd en terzelfder plaatse ingeleverd worden.

Bij gebrek aan plaats verwijzen wij, voor de meer uiteengezette bekendmaking, naar de aanplakbrieven.

HOE DENK JIJ OVER ERFGOED?
Scan de QR-code en geef je mening!

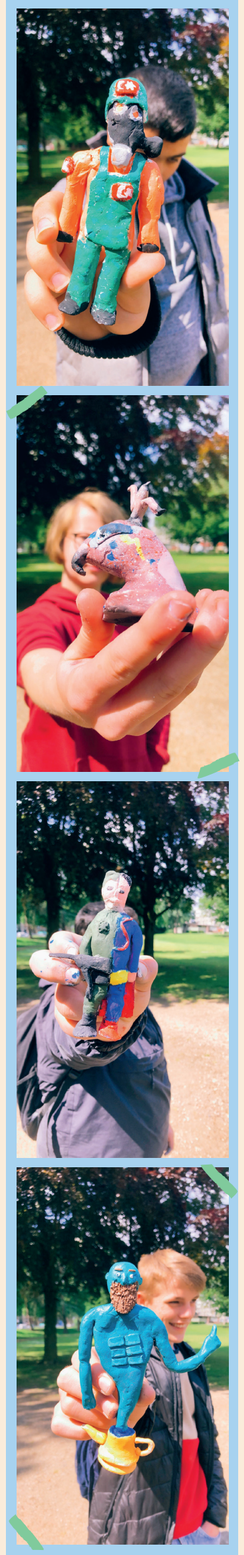

De leerlingen van 2DM2 van VLOT! Lokeren toonden zich van hun creatiefste kant en maakten beeldjes van hun helden. Ze trokken het park in om de figuurtjes te fotograferen.

Ten strijde tegen de WIND–DRAAIERS

LAAT ONS DE TOEKOMST VOORBEREIDEN.

Vier lange jaren heeft onze vaderlandslievende bevolking den strijd doorgemaakt tegen een uitschot van geldzuchtige en misnoegde volksgenooten. Onze vrije handeling en spraak, gepaard met ontberingen zoowel moreele als lichamelijke, knakten onze patriotische zienswijze.

We moesten dulden dat sommige kortzichtige, fanatieke, materialistische gedachten en uitlatingen hoogtij vierden. En nochtans behielden menigen onzer die kracht in hun eigen gegronde overtuiging dat hun strijd van tegenstand tegenover de bezettende overheid een uitwerking bevorderde van demoralisatie in het kamp der vijandiggezinden. Hun zij onzen dank en dat ze nu jubelen in vreugde en welstand. Hun taak van rechtzinnigheid en tegenstand is ons aller ten goede gekomen.

* * *

Maar-!... Er is een anderen strijd die hun nu te wachten staat; een strijd voor zuivering in onze volksgemeenschap. Buiten hen, die reeds hun verdiende straf ontvingen, is er nog een kern van half-gebakken gelukzoekers. Zij hielden het hooge woord zoolang ze in de meening waren dat den vijand aan de overwinning stond. Ze leefden er mede als broeders, en trachten het moraal der vijanden hoog te houden. Soms in hun vrees van legerkans, keerden ze hun taktiek van ontrouw, maar bleven steeds hun zakken vullen in het nadeel van de gemeenschap. Al moet misschien hun straf niet zoo zwaar wegen als de openlijk gekenden; hun misdaad moet toch gebrandmerkt worden. Dat de bevolking inziet dat ze die personen niet begunstigt door openbare plaatsen en zeker niet laat genieten van vooraanstaande plaatsen. Handeldrijvenden die met den vijand meehielpen door vrijwillig opgezochte handelsbetrekkingen moeten er nu dan maar de gevolgen van dragen. Bevorder enkel dezen die 4 1/2 jaar in ontbering hebben geleefd. De anderen moet men tegenwerken. Het is maar logisch dat zij die hun persoonlijke ontberingen ten dienste stelden van den einduitslag van den oorlog, er nu ook de vruchten van dragen. De tijd der andersdenkende is voorbij; een nieuw horizont is voor die menschen met goeden wil bezield en die hun persoonlijke verantwoording kranig hebben gedragen.

Aan hen weze de taak opgelegd te werken aan den heropbouw van ons dierbaar Vaderland. Laten we nu allen eensgezind zijn en onze eigen verlangens overeenstemmig maken met dezen van anderen. Vormen we een samenleving, in één Volk, dat in vriendschap en samenhoorigheid, werkt zonder knibbelen, steeds zoekende naar opbouwende politiek in het belang van ons Volk.

Hoog de harten! Ons leven hervat.

M.V. H.

De K.A.J. in dienst van haar volk in nood

Een zware kommervolle tijd is voorbij gegaan. Tergend langzaam als een onverschillige is hij voorbijgegleden, onmeedoogend, hard en stom, voor al het leed dat hij bracht.

In deze oogenblikken van feest vreugde klinkt het bijna banaal te hooren zeggen: Ons Volk, ons Belgisch volk heeft geleden, diep geleden onder de mokerslagen van den onbarmhartigen tijd.

Zonder overdrijven kunnen we zeggen dat alle lagen der bevolking, bij uitzondering van woekeraars en piotteurs, de harde konsekwenties van de voorbije jaren hebben moeten aanvaarden. Alle standen hebben er onder geleden, den meest begoede zoowel als minst bezittende.

We vragen ons echter af « Wanneer zelfs de begoede stand onder het wee en onder de ellende van, den oorlog gebukt ging, wat heeft dan wel onze arbeidersstand moeten lijden en ondergaan. Wat heeft de jeugd van dien arbeiderstand dan al niet moeten verduren? »

Het ware onbegonnen werk, een opsomming te willen maken en een lijdensweg te willen uitteekenen, niet alleen van al het uiterlijke leed maar vooral van het stille, heldhaftige maar zooveel te meer pijnlijke lijden dat onze arbeidersjeugd heeft te verduren gehad gedurende de laatste vier voorbije jaren.

De arbeid had schijnbaar bereikt waar hij recht op had, n.l. erkenning, eerbiediging, waardeering , en juist in die periode heeft de arbeider en in zonderheid de jonge arbeider het meest geleden en de grootste ontberingen gekend.

Machteloos stonden we er tegenover, lijdzaam moesten we toezien hoe die eens zoo krachtige jeugd met vlam in de oogen , en klinkklaren lach op de lippen, ondervoed en uitgeput het hoofd moedeloos op de borst liet hangen. Diep in onze broekzakken wrongen en balden we onze vuisten nijdiger en vaster samen wanneer we volgepropte treinen met « vrijwilligers » zagen vertrekken. We sakkerden luidop als we hoorden dat hier of daar weer een voortvluchtige of een « onderduiker » werd gesnapt en werd weggevoerd of meegesleurd.

Was dat alles? Konden we meer doen dan onze vuisten ballen of een hard woord op onze lippen bedwingen ? Waren we lafbekken of onverschilligen om lijdzaam toe te zien wanneer iemand van onze kameraden leed?...

Met de bevrijding is nu ook weer de vrijheid van pers en woord teruggekeerd en het stemt ons vreugdevol wanneer we nu uit ieder manifest en uit ieder rondschrijven van een of ander vereeniging vernemen hoe ons Volk in het verdokene geholpen en gesteund werd. Het toont ons dat er nog menschen waren die hun geld, hun goed en zelfs hun leven veil hadden voor het welzijn van ons Volk.

Ook de K.A.J. mag nu spreken. Nu worden we niet meer gedrukt door een steeds strenger wordende bezetting, nu mogen we vrij en vrank schrijven. Fussilladen of gevangenis, razias en wegvoeringen dreigen ons nu niet meer, we zijn vrij, vrij, vrij!!

Stond iedereen in het algemeen voor gansch ons Volk in de bres, de K.A.J. deed het bijzonder voor den arbeiderstand, met alleen in ons Waasland maar in gansch ons Vlaanderen, in gansch ons België. Gansch de werking van de K.A.J. en de J.O.C., stond in het teken van daadwerkelijke hulp.

Wat we deden, en al wat werd gedaan gebeurde niet uit medelijden maar uit een diep medevoelen en medeleven met onze arbeidersstand en een groote liefde voor de massa. Kon het ook anders? We stonden midden in het Volk, samen in de massa, omdat we gegroeid waren uit den nood van die massa, omdat ons leden en ONS LEIDERS jongens waren uit dien arbeiderstand. Hoe strenger de bezetting werd, hoe meer we beneden en bekampt werden door ondergrondsche en venijnige propaganda, hoe meer leiders er rondliepen met valsche paspoorten; zooveel te breeder en dieper werd ons werking. Wat we deden op stoffelijk gebied is gekend, dat zij nu spreken welke door ons geholpen werden. Nog grooter was echter ons bijdrage tot de zedelijke verheffing van onze jeugd. Wanneer enkele dagen voor de bezetting van Mei '40 alle ledensteekkaarten verbrand werden — ze mochten immers niet in de handen der Duitschers vallen — bestond de K.A.J. theoretisch niet meer. Theoretisch, want nauwelijks keerden enkele KAJotters uit Frankrijk terug of het eerste groote werk begon. Onmiddellijk werd een « vluchtelingendienst » ingericht welke zich bezig hield met de briefwisseling der gevluchte burgers en soldaten. Hoeveel vreugde bracht U niet een kaart uit het verre zuiden? De K.A.J. voelde den nood en trachtte zooveel mogelijk leniging en opbeuring te brengen. Brieven stroomden toe en werden uitgereikt, elk van hen bracht vreugde, verlichting en hoop. Dag en nacht stonden kajotters in de Centrale op de bres, onverpoosd werd er gezwoegd om alles ter bestemming te krijgen. Hoevelen kunnen er ook niet meespreken van de verzorging welke ze, bij hun terugkeer, in de Centrale ondervonden.

Daar is de K.A.J. herboren. Machtiger en steviger, levenskrachtiger dan voorheen. Meer dan ooit werd ze bewust van haar taak en meer dan vroeger voelde ze den nood van dat volk, van die jeugd waarvoor ze ijverde. Daar is het vertrekpunt geweest van een machtige beweging die alles veil heeft voor het welzijn en den zedelijken nood van de arbeidersjeugd. In stijgende lijn ging de werking en als we nu achterom kijken, staan we verbaasd over het gepresteerde werk. De diensten welke de K.A.J. vroeger in het kader van haar werking had ingesteld werden uitgebreid en nieuwe werden tot stand geroepen. Het zou ons te ver leiden moesten we van ieder van onze diensten beginnen uitweiden, van ieder van hen kunnen we kolonnen vullen, toch willen we er hier enkele trekken van geven.

DIENST voor VOORTVLUCHTIGEN.

Het is geen geheim — genoeg leiders hebben er voor in het gevang gezeten — dat de K.A.J. een groot aantal voortvluchtigen onderhield en hen het noodige verschafte. Duizenden en duizenden werden in ieder Verbond aan ons jongens overhandigd, langs de meest geheime wegen, langs priesters en leiders werden onze jongens zoo geholpen. Het uitbellen en er een publieke dienst van maken konden we echter niet, dan wachtte ons niet min of meer dan de kogel.

DIENST VOOR ARBEIDERS IN DEN VREEMDE.

Nog laten de omstandigheden niet toe hiervan alles te zeggen. Honderden van ons leiders zitten daarvoor nog in de knel van nazi's en ges-tapo's. Iedereen weet echter welk een moreele steun, wat een zedelijke steunpilaar we aan onze mannen en jongens gaven. Immers iedere week en iedere maand vertrokken duizenden brieven van onze kajotters en jong-kajotters over de grens zonder nog te gewagen van de honderden kgr. eetwaren en kleedingsstukken welke aan hen verzonden werden.

VERZENDINGSDIENST VAN PAKKETTEN.

Dat het op de statie van geen leien dakje liep om een pakje naar vrienden en familieleden op te zenden, weet iedereen. Weer stond de K.A.J. bereid. Door haar bemiddeling werden duizenden pakketten veiliger en zekerder verzonden. Het gemak dat ons menschen hierdoor ondervonden kunnen we niet uitrekenen, ze weten het zelf best.

REPATRIEERING VAN ONZE GEVANGENEN EN WEGGEVOERDEN.

Met kaders hier en in den vreemde, staat thans de K.A.J. bereid om met alle krachten en in de mate van het mogelijke zoo spoedig en zoo doeltreffend mogelijk onze jongens en mannen terug te brengen.

BEROEPSORIENTEERING.

Talloos zijn de arbeiders welke met een verkeerd gekozen beroep door het leven moeten. De K.A.J. wil onze schoolverlaters hiervoor behoeden. Hiervoor bestaat in de beweging een dienst, welke door de hulp van adviseur, dokter én assistent, — welke aan den dienst aangehecht zijn — volledige waarborgen aan ouders en jongens kan schenken of het gekozen beroep voor den jongen geschikt is.

In een adem vernoemen we verder nog tusschen al onze diensten deze van: Familiegeluk, Dienst voor lichamelijke opvoeding, Dienst voor verzwakten, Dienst voor geteisterden, Dienst voor Krijgsgevangenen, onze Ziekendienst, enz.

Gerust mag de K.A.J. terugblikken op het voorbije werk, onvervaard kijkt ze nu de toekomst in ; ze staat paraat om voor de arbeidersjeugd een schoone en edele toekomst op te bouwen. Een toekomst welke weer vreugde zal brengen in hun leven.

De leerlingen van het eerste jaar van VLOT! Lokeren maakten een tekening over hun helden van vandaag.

De tijd is niet zoo ver verwijdert dat er met ontplooiing van alle krachten zal dienen gewerkt te worden. Maakt nu van de gelegenheid gebruik om Uw Schrijf-en Rekenmachien te laten kuischen en herstellen. Ons werkhuis werkt thans noch op volle kracht en beschikt over de noodige reservedeelen.

Vraagt inlichtingen aan het huis **R. BOOGAERTS, Plezantstraat 44, St-Niklaas-W.**

Telef. 791. Handelsreg. 2863.

Inkoop- verkoop van
Schrijf- en Rekenmachienen

VRAAG EN AANBOD.

GEVRAAGD. Persgeleiders, letterzetters en leergasten van 16 a 17 jaar. Zich te bevragen drukkerij M. Van Haver, Kalkstraat 38, St. Niklaas.

GEVRAAGD. Goede meid ongeveer 18 a 20 jaar. Zich te bevragen bureel blad.

Verantwoordelijken Uitgever M. Van Haver. Drukkerij Kalkstraat 38, St. Niklaas-W. Telefoon 443.

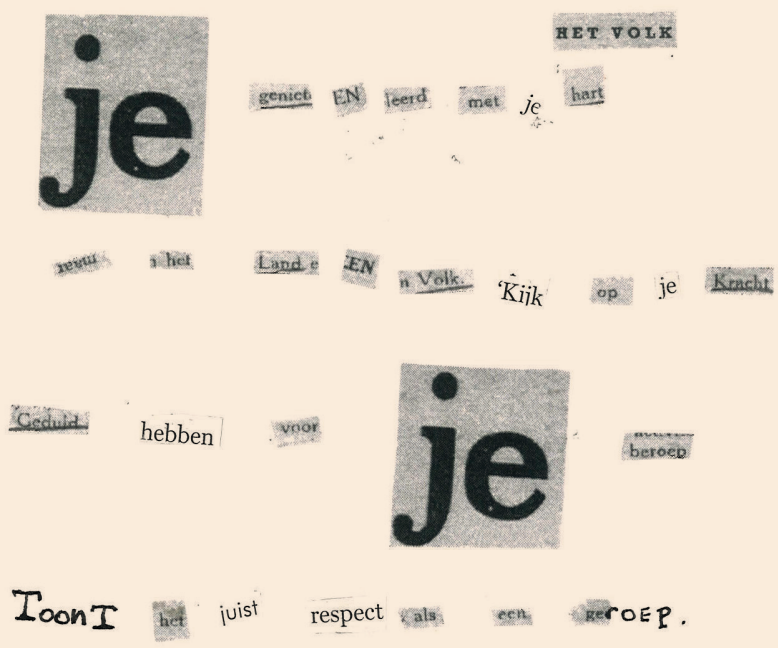

De leerlingen van 5V en 6V van VLOT! Lokeren kozen een artikel uit om rond te werken in de les PO en lazen het zeer aandachtig. De woorden waarmee ze iets wilden doen, knipten ze uit. Ze legden de woorden in een poëtische volgorde en zorgden voor een aanvullende illustratie.

v.u. Bart Casier, Directeur Intervaas, Lamstraat 13, 9100 Sint-Niklaas